

Sämre arbetsmiljö för kvinnor i hemtjänsten än för män på tekniskt kontor

Arbetsmiljön för både chefer och medarbetare inom hemtjänsten är sämre jämfört med teknisk förvaltning, visar Arbetsmiljöverkets jämförelse i 59 kommuner runtom i landet. Skillnaderna handlar om tidspress, resurser och antalet medarbetare per chef.

Arbetsmiljöverket har gjort 900 inspektioner i 59 av landets kommuner. Två verksamheter har jämförts – den kvinnodominerade hemtjänsten med den mansdominerade tekniska förvaltningen som sköter parker, fastigheter, renhållning och gator, med mera. Jämförelsen var ett led i att söka svar på varför kvinnor oftare är sjukskrivna än män.

Resultaten visar att:

- I hemtjänsten har cheferna fler medarbetare. 7 av 10 chefer har fler än 30 medarbetare. Inom teknisk förvaltning har 1 av 10 chefer så många medarbetare.
- I hemtjänsten är arbetssituationen mer pressad, särskilt för medarbetare. Varannan medarbetare ser arbetskraven och arbetsbelastningen som ett arbetsmiljöproblem jämfört med knappt var tredje medarbetare inom teknisk förvaltning.
- I hemtjänsten är resurserna mindre. Dubbelt så många brister i inspektionsmeddelanden handlar om resurser och utrustning – exempelvis otillräckligt antal fordon eller bilar – jämfört med inom teknisk förvaltning.

[I slutrapporten till kommundittsynen](#) konstateras att skillnaderna speglar ett genusmönster som finns i samhället generellt, där kvinnors arbete värderas lägre.

– Mönstret är tydligt. Vi ser att arbetsmiljön i kommunerna är sämre inom den kvinnodominerade hemtjänsten, säger Mats Ryderheim, programkoordinator för det treåriga regeringsuppdraget om kvinnors arbetsmiljö.

Fler än varannan medarbetare upplevde sömnproblem, hjärtklappning och nedstämdhet. Färre än var tredje medarbetare upplevde det inom teknisk förvaltning. Knappt hälften av medarbetarna inom hemtjänsten svarade ja på frågan om de tror sig orka med sitt arbete fram till pensionen. Inom teknisk förvaltning svarade åtta av tio ja.

– Att personal inom kvinnodominerad verksamhet har en sämre arbetsmiljö bidrar till att kvinnor har högre ohälsa än män och i större utsträckning riskerar lämna arbetslivet i förtid. Arbetsgivarna behöver ta på genusglasögonen i arbetsmiljöarbetet, säger Mats Ryderheim.

Att arbetsgivaren satsar på att organisera arbetet så att medarbetarna – särskilt inom hemtjänsten – ges förutsättningar att orka arbeta fram till pensionen, hör till de mest angelägna områdena att arbeta med. Cheferna i båda verksamheterna behöver även kunna vara närvarande arbetsledare. Det är också viktigt att arbetsbelastningen inom hemtjänsten minskas, enligt rapportens slutsatser.

Andra slutsatser är att både hemtjänst och teknisk förvaltning brister i kunskap om arbetsmiljön och saknar tillräckliga rutiner för att kunna jobba systematiskt och förebyggande.

Fakta om inspektionerna:

- Majoriteten av inspektionerna skedde april – december, 2013.
- Inspektionerna har genomförts via enkäter och gruppsamtal.
- På 900 inspektioner gavs nästan 3 300 krav, i snitt 3,6 krav per inspektion.
- Insatsen genomfördes inom ramen för ett treårigt regeringsuppdrag om kvinnors arbetsmiljö.

Kontaktperson på Arbetsmiljöverket:

Christina Jonsson, projektledare för inspektionsinsatsen och sakkunnig, 010-730 94 89.

Mats Ryderheim, programkoordinator för Kvinnors arbetsmiljö, 010-730 96 87.

Presstaben, 010-730 91 55.

Vi arbetar för rätten till sunda, säkra och utvecklande arbetsförhållanden.

[Arbetsmiljöverkets](#) vision: Alla vill och kan skapa en bra arbetsmiljö.